

2. HISTORIE A SOUČASNOST KATEDRY

Stručný nástin historie české pražské univerzitní psychologie

Mezi významné zakladatelské osobnosti české pražské univerzitní psychologie patří na filozofické fakultě **G. A. Lindner** (1828 - 1887), **J. Durdík** (1837 - 1902), **T. G. Masaryk** (1850 - 1937), **F. Čáda** (1865 - 1918) a **M. Rostohar** (1878 - 1966), na lékařské fakultě **J. E. Purkyně** (1787 - 1869), **F. Mareš** (1857 - 1941) a **V. Vondráček** (1895 - 1978). Psychologie se rozvíjela nejen v rámci filozofie a lékařství, ale také v rámci pedagogiky a vzdělávání dospělých (**F. Hyhlík** (1905 - 1981) a **M. Nakonečný**) i jiných oborů. Je však jisté, že shora uvedené osobnosti jsou ty, které objevitelsky, svým encyklopedickým rozhledem i organizátorsky ve prospěch vědy a její výuky patří k nejlepší tradici české pražské univerzitní psychologie.

Dnešní katedra psychologie a Psychologický ústav mají na FF UK své přímé organizační předchůdce, které lze vysledovat od roku 1921. Psychologický seminář tehdy vedl **F. Krejčí** (1858 - 1934), Psychologický ústav rovněž Krejčí, po jeho odchodu vedl seminář i ústav **F. Šeracký** (1891 - 1942). Z učitelů psychologie vynikl zejména **V. Forster** (1882 - 1932).

Od roku 1945 do roku 1950 vedl Psychologický seminář **J. Stavěl** (1901 - 1986) (jeho žáky byli **J. Madlafousek**, **V. Břicháček** a další), ústav **J. Doležal** (1902 - 1965) (jeho žáky byli **Z. Bureš**, **J. Odehnal**, **M. Severová**, **J. Štikar** a další). V roce 1950 byl seminář i ústav sloučen do katedry psychologie, kterou vedl **J. Doležal**. Z učitelů té doby vynikl zejména **V. Příhoda** (1889 - 1979), jeho žákem je i **J. Čáp**. V roce 1956 vzniká Psychologická laboratoř a z ní opět Psychologický ústav od roku 1959. Obě instituce vedl **J. Doležal**. Od roku 1960 do roku 1967 vedl katedru psychologie **V. Tardy** (1906 - 1987).

Po smrti **J. Doležala** v roce 1965 přebírá vedení Psychologického ústavu **M. Machač** (1922 - 1992), od roku 1967 je též vedoucí katedry psychologie, a to až do roku 1972, kdy dochází ke sloučení katedry psychologie a Psychologického ústavu.

V roce 1975 vznikají čtyři katedry, a to katedra obecné a pedagogické psychologie, katedra psychologie práce a řízení, katedra psychofyziologie a psychologie aplikované v lékařství, katedra sociální psychologie. Ty měly pouze externí vedoucí.

V roce 1980 byly čtyři katedry opět spojeny v katedru jednu. Vedení této katedry se ujal **J. Janoušek** (až do roku 1991) a jeho zástupcem byl dlouhá léta **O. Mikšík**, od roku 1990 pak **V. Břicháček**. Po **J. Janouškovi** vedení převzala v roce 1991 **S. Hermochová** a od roku 1997 je vedoucí katedry

M. Rymeš, zatímco J. Srnec nadále pracuje jako zástupce vedoucího. Ke znovu-obnovení Psychologického ústavu dochází v roce 1992 - jeho vedoucím je M. Bricheín.

Psychologii na Fakultě tělesné výchovy a sportu rozvíjí zejména V. Hošek a P. Slepíčka. V oboru je činný ještě M. Vaněk. V minulosti přispěl psychologii sportu A. Stránský (1915 - 1988). Psychologie se pěstuje též na Pedagogické fakultě UK, kterou vede Z. Helus. Před ním proslul zejména F. Jiránek (1914 - 1977).

Současná organizační struktura katedry psychologie

Současná katedra psychologie na FF UK v Praze je členěná do několika oddělení, která doplňují příslušné laboratoře, kabinety a knihovna. Při katedře psychologie pracuje i Psychologická poradna pro vysokoškoláky. Psychologický ústav je v současné době samostatnou institucí FF UK.

Vedoucí katedry: Doc. PhDr. Milan RYMEŠ, CSc.

Zástupce vedoucího katedry: Doc. PhDr. Jan SRNEC, CSc.

Tajemník katedry: Mgr. Radvan BAHBOUH

Oddělení obecných základů a historie psychologie

vedoucí: Prof. PhDr. Jiří HOSKOVEC, CSc.

Oddělení sociální psychologie

vedoucí: PhDr. Lenka ŠULOVÁ, CSc.

Oddělení klinické psychologie

vedoucí: PhDr. Zdeněk KUŤÁK

Oddělení pedagogické psychologie a psychologie pro učitele

vedoucí: PhDr. Ilona GILLERNOVÁ, CSc.

Oddělení psychologie práce a organizace

vedoucí: Doc. PhDr. Jiří ŠTIKAR, CSc.

Oddělení matematické psychologie a analýzy dat

vedoucí: RNDr. Petr BOSCHEK, CSc.

Laboratoř experimentální psychologie a personálně psychologické diagnostiky

vedoucí: PhDr. Pavel UHLÁŘ

Psychofyziologická laboratoř

vedoucí: Doc. MUDr. Helena MACHAČOVÁ, CSc.

Psychologická poradna pro vysokoškoláky

vedoucí: PhDr. Vendula JUNKOVÁ

Knihovna

vedoucí: Mgr. Lidmila PROTIVOVÁ